

دکتر مالک رحمتی، قائم مقام تولیت آستان قدس رضوی تأکید کرد

بسیج ظرفیت‌های آستان قدس رضوی برای میزبانی شایسته از زائران

۴

همزمان با آغاز هفته دفاع مقدس انجام شد

ادای احترام تولیت آستان قدس رضوی به مقام شامخ شهدا

همزمان با آغاز هفته دفاع مقدس تولیت آستان قدس رضوی با حضور بر مزار شهدای مدفون در بهشت ثامن حرم مطهر امام رضا(ع)، به مقام شامخ آنان ادای احترام کرد.

به گزارش آستان‌نیوز، حجت‌الاسلام والمسلمین احمد مروی عصر پنجشنبه با حضور در بهشت ثامن حرم مطهر رضوی در مراسم غبارروبی شهدای مدفون در بارگاه قدسی امام علی بن موسی الرضا(ع) شرکت و با قرائت فاتحه به مقام شامخ آنان ادای احترام کرد. در این مراسم، خادمان حرم مطهر امام رضا(ع) نیز همراه با تولیت آستان قدس رضوی مزار شهدا را با گلاب ناب محمدی شست و شو دادند.

محمدجواد شهبازی - عکاس رضوی

ویژه فرهنگ و معارف رضوی
| سال دوم | ویژه نامه ۲۴۰ |

تکته‌ها/ حجت‌الاسلام محسن قرآنی

وظایف ما در برابر پیامبر اعظم

۲

برپایی محفل شعر خوانی در مسجد گوهر شاد

عرض ارادت «به رسم دعبل»

۴

مشارکت مردم مشهد در پوش «همه خادم‌الرضایم»

حس خوب میزبانی از زائران امام رضا

۲

یک پژوهشگر حوزه حجاب و عفاف مطرح کرد فضیلت زنان ایران باستان پوشیدگی بوده است

۳

شعر و شور

حماسه واژه‌ها؛ آیین چهار سال شعر فارسی

همزمان با ایام سوگواری آخر ماه صفر، نهمین شب شعر «حماسه واژه‌ها؛ آیین چهار سال شعر فارسی» با حضور جمعی از شاعران مطرح خراسان رضوی و کشور و دوستداران شعر آیینی در تالار نور مشهد برپا شد.

در این مراسم ناصر عرفانیان، ابوالقاسم جلیلیان مصلحی، جواد اسلامی، سیده کبری حسینی بلخی، محمد مهدی ناصری، مهدی آخرتی، رضا نیکوکار، مرضیه هاشم‌زاده، محمد خادم، محسن ظهوریان، ام‌البنین میرزایی، حمیدرضا نظری، حسن شیرزاد و ابوالفضل عصمت‌پرست سروده‌های رضوی خود را در قالب‌های مختلف به مناسبت بزرگداشت ایام پایانی ماه صفر به ویژه در سوگ شهادت انیس النفوس(ع) خواندند. ابوالقاسم جلیلیان مصلحی، شاعر پیشکسوت مشهدی آغازگر شعرخوانی بود:

ای حرمت کعبه و میقات ما

تربت خوشبوی تو سوغات ما

کعبه اگر خاک تو گفتم، سزاست

چون حرمت عین حریم خداست

مشهد تو کعبه اهل یقین

پاک‌ترین نقطه روی زمین...

در ادامه رضا نیکوکار، شاعر اهل رشت نیز بندهایی از یک ترکیب‌بند را به پیشگاه حضرت

رضای(ع) هدیه کرد:

با اینکه می‌رسم به تو و بار چندم است

قلبم برای دیدن تو در تلاطم است

در سینه‌ام شکسته اگر یک سیو چه باک

صدها دل شکسته فدای سر خم است

آن قدر دل به عشق تو جاری شده است

که دریا شبیه قطره در این بی‌کران کم است

بیهوده نیست روز و شب این شهر روشن است

عشق تو آتشی است که در جان مردم است

اینجاست برکهای که در آن غیر ماه نیست

این آستان عمارت خورشید هشتم است

این اشک‌ها که می‌چکد از چشم‌های ما

گفت و شنود ماست اگر بی‌تکلم است

چشم دوباره خیره به آن گنبد طلاست

از رشت ذکر روی لیم یا رضا رضاست...

شعرخوانی ناصر عرفانیان نیز پایان بخش محفل حماسه واژه‌ها بود که این شاعر با چند رباعی فضای شب شعر را عطرآگین کرد:

آفاق زلال در خراسان شماست

اشراق سپیده در شبستان شماست

این طیف وسیع نور در ذات شفق

آینه‌ای از مهر درخشان شماست

آهو که ز دیدن تو آرام گرفت

از هستی خود بار دگر کام گرفت

هر بی‌سر و سامان که تو را داد ندا

در سایه لطف تو سرانجام گرفت

در ساعات پایانی حیات حضرت ختمی مرتبت(ص) چه گذشت؟

عروج به سوی «رفیق اعلی»

رسول‌خدا(ص) تاب دیدن این بی‌تابی را نداشت؛ دیدن اشک‌های فاطمه(س) برای رحمة‌للعالمین قابل تحمل نبود؛ با آرامی به دختر گرامی‌اش اشاره کرد تا نزدیک‌تر بیاید. فاطمه(س) گوش خود را به دهان مبارک پیامبرخدا(ص) نزدیک کرد، کسی نفهمید که پدر با دخترش چه می‌گوید، اما لحظاتی بعد، بر بی‌تابی فاطمه(س) افزوده شد و صدا به گریه بلند کرد. رسول‌خدا(ص) دوباره به او اشاره فرمود، این بار سخنان آهسته پدر با دختر، نتیجه‌ای متفاوت داشت؛ بر لبان زهرا(س) لبخندی شیرین نشست. بعدها و با اصرار اطرافیان، فاطمه(س) راز آن گریه و خنده را بازگو کرد: «بار اول پدرم فرمود که من با این بیماری از دنیا رحلت خواهم کرد و به همین دلیل سخت گریستم؛ اما بار دوم فرمود که از میان نزدیکانم، تو نخستین کسی هستی که به من خواهی پیوست و سبب لبخند من، این مزه فرخنده بود».

رحمت آسمانی را باز کند و باران خود را نازل فرماید. هنوز ساعتی از این درخواست نگذشته بود که ابرهای باران‌زا، آسمان مکه را فرا گرفت و باران شروع به باریدن کرد. ابوطالب بعدها و در بیان فضائل شخصیت و جایگاه والای معنوی برادرزاده بزرگوارش، ضمن قصیده‌ای بلند، چنین سروده بود: «وَ اَبْتَضَّ بُسْتَسَقَى الْعَمَامَ بُوْجُهَو / ثَمَّالِ الْاِتَمَائِ عَضَمَه لِّلْاُرْمَلِ»؛ چهره‌ای نورانی که به احترام آن، باران از ابر درخواست می‌شود، شخصیتی که پناه تیمان و بیوه‌زنان است. فاطمه(س)، در حالی که اشک می‌ریخت، شروع به زمزمه شعر ابوطالب کرد.

■ دخترم، قرآن بخوان

لحظاتی بعد، رسول‌خدا(ص) چشمان مبارک خود را باز کرد. فاطمه(س) یک لحظه درد و غم را از یاد برد و به دیدگان مهربان پدر خیره شد. پیامبر(ص) چهره

■ محمدحسین نیکبخت

رسول رحمت در بستر خفته بود. بر پیشانی مبارکش، دانه‌های درشت عرق دیده می‌شد؛ از آغاز آن تب سوزان، چند روزی می‌گذشت. بیرون از خانه، اصحاب بی‌تابی می‌کردند اما اخباری که از آن خانه شنیده می‌شد، به هیچ وجه امیدوارکننده نبود؛ رسول‌خدا(ص) نمی‌توانست با کسی ملاقات کند و این برای کسانی که هر روز چهره متبسم او را می‌دیدند و از برکت حضور و بیانش برخوردار می‌شدند، خبر خوبی نبود. ساعات پایانی حیات خاتم‌المسلسین(ص) به سرعت سپری می‌شد و غیر از اهل بیت(ع) و خویشان آن حضرت، کسی نمی‌توانست به ملاقات او در آن حال، تردد آن‌ها هم به خانه محدود شده بود تا رسول‌خدا(ص) بتواند

دمی بیشتر بیاساید.

■ آن زمزمه غم‌انگیز

سکوت غم‌انگیز اتاق پیامبرخدا(ص) را، تنها زمزمه‌ای بغض‌آلود می‌شکست؛ فاطمه(س)، آن دُر دانه پیامبر، کنار بستر نشسته بود و به آرامی اشک می‌ریخت و به صورت نورانی پدر که حالا از شدت تب بی‌رقق شده و چشم بر هم نهاده بود، می‌نگریست. زهرای اطهر(س) دردی عمیق را در دل احساس می‌کرد؛ دردی خارج از توان و تحمل نوع بشر، دردی که تنها حاصل ماتم و فراق نبود؛ او می‌دانست، آگاه بود که روزهای پیش رو، روزهایی خواهند بود که در محنت، نظیری نمی‌توان برایشان یافت؛ روزهای تیمی یک امت و هجوم مصائب و خطرانی که جامعه نوپای اسلامی را تهدید می‌کرد، روزهای تهدید و غربت خاندان پیامبر(ع). فاطمه(س)، چشم به صورت نورانی پدر داشت که ناگهان سروده‌ای قدیمی به خاطرش آمد؛ شعری که ابوطالب در وصف برادرزاده‌اش سروده و یادآور خاطره‌های شیرین بود. سال‌ها پیش هنگامی که رسول‌خدا(ص) در دوران خردسالی به سر می‌برد، خشکسالی عجیبی حجاز را فرا گرفت. البته این سرزمین اصولاً کم‌آب بود، اما در آن سال، بی‌آبی تشدید و حتی آب چشمه زمزم نیز به شدت کم شد. عبدالملک، جد بزرگوار پیامبر(ص) دست او را که کودکی حدوداً ۷ ساله بود گرفت و نزدیک کعبه آورد، داستان خود را بلند کرد و از پروردگار خواست تا به حق این کودک، درهای

نورانی خود را به سوی دختر گرامی‌اش برگرداند، لبخندی زد و به آرامی فرمود: دخترم! این شعری است که عمویم، ابوطالب دربار من سروده، اما شایسته است که به جای آن قرآن بخوانی؛ آن گاه آیه ۱۴۴ سوره آل عمران را تلاوت فرمود: «محمد، جز پیامبری که پیش از او پیامبرانی آمده‌اند، نیست. اگر او بمیرد یا کشته شود، آیا به آیین و روش گذشتگان خود بازگردی؟ هر کس به آیین گذشتگان خود بازگردد، به خداوند ضرری نمی‌رساند و پروردگار سپاسگزاران را پاداش می‌دهد». تلاوت این آیه، قلب فاطمه(س) را به درد آورد؛ آری، پدر خبر از رحلت قریب‌الوقوع خود می‌داد.

■ برادرم کجاست؟

لحظات عروج فرا رسید؛ پیامبرخدا(ص) چشم‌های مبارکش را گشود؛ فرمود: برادرم را صدا بزیند تا نزد من بیاید. علی(ع) خود را به کنار بستر پیامبر(ص) رساند. آن حضرت با کمک مولای متقیان(ع) از بستر برخاست. امام(ع) سر مبارک پیامبر(ص) را به سینه خود چسباند. علائم احتضار در صورت مبارک بهترین خلق ظاهر شد. فرشته الهی بر آن وجود مقدس نازل گردید و او را بین بهبودی و زیستن در این جهان و شتافتن به سرای دیگر مختار کرد؛ رسول‌خدا(ص) فرمود: «لا الهی رفیق الا علی»؛ آن گاه روح بلندش به سوی ملکوت پرکشید.

■ رفیق توسلی

استادم همیشه می‌گفت: «دل مثل جاروبرقیه. وقتی پُر شد دیگه نمیکشه». امروز دیدم چقدر من این شکلی‌ام. هر چه تقلا می‌کنم، روشن نمی‌شوم و کار نمی‌کنم. فقط هستم، فقط می‌خوانم و می‌بینم و فکر می‌کنم و هیچی. واقعاً همین مدلی. دیدم دلم پُر شده، پُر و خفه. گفتم این طوری نمی‌شود... باید کاری بکنم. آمدم اینجا، نماز جمعه. در جمع هزار بانو و مادر و همسر و دختری که با طمأنینه نشسته‌اند کنار هم. وارد مصلا می‌شوم و چشمم جایی را پیدا

کسی که عشق نداند ز زمره ما نیست

جایی. معطوف دست چروکیده لاغری که لای چادرش را باز کرده و با تمنای دخترش دارد چند دانه قاب عکس را از بغلش می‌گذارد بیرون. سه قاب عکس، یکی جوان، دومی نوجوان و سومی هم تصویر مردی است میانسال. به صورت زن نگاه که می‌کنم، چشم توی چشم می‌شویم، خیلی پیر و مسن است. چادرش را می‌بندد و می‌گوید: حسن آقا حلال‌خور و اهل دین و پیغمبر بود. شوهرم میگم، توی چهل و هفت سال زندگی نشد به اذن صبح زودتر ازش بیدار شم.

پسرش که شهید شدن فقط شکرگزاری می‌کرد. می‌گفت قربان آقا امام حسین(ع) برم. هر روز همین حرفش بود به خداوندی خدا. خانم! من که دو تا پسر داشتم تقدیم کردم، نیاز باشه خودمم می‌ایستم جلو رو اجنبی و اغتشاشگر. پشت و پناه این انقلاب میشم. سه تا مرد خون‌هام نرفتن که ببینم حالا به قرآن و مسجد و پلیس و چادر و پرچم بی‌حرمتی بشه. امروز با اینکه تازه دستم عمل کردم اومدم بگم ما جان‌نثار ایرانیم، فدایی قرآنیم... ما سرباز دین‌ایم تا ابد...

